

Ministerie van Financiën
Staatssecretaris Fiscaliteit en Belastingdienst
De heer Eugène Heijnen
Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag

KENMERK: B/2025/734/GM

DATUM: 18-9-2025

ONDERWERP: consultatiereactie Fiscale verzamelwet 2027

Geachte heer Heijnen, beste Eugène,

De Pensioenfederatie vindt het prettig om te reageren op de consultatie van de Fiscale verzamelwet 2027. We waarderen de maatregelen die betrekking hebben op pensioenfondsen of deelnemers van pensioenfondsen. We besteden in onze reactie aandacht aan:

- de uiterste pensioeningangsdatum; en
- dividendbelasting.

Uiterste pensioeningangsdatum

Vrijwel alle pensioenen worden aan de rechthebbenden toegekend. En op tijd. Binnen de pensioensector is alle energie erop gericht om deelnemers hun pensioen toe te kennen. Onze inzet is sinds de jaren 80 van de vorige eeuw om het Burgerservicenummer (BSN, destijds sofinummer) te mogen gebruiken en onze administraties aan te sluiten op de Basisregistratiepersonen (BRP). In vrijwel alle gevallen leidt dat tot een geautomatiseerd proces van begeleiding richting de pensioeningang. Op deze wijze kunnen pensioenfondsen hun deelnemers tijdig informeren over hun naderende pensioen en krijgen deelnemers het pensioen dat hen toekomt.

De praktijk wijst echter uit dat er nog een klein aantal pensioenen overblijft dat niet wordt aangevraagd vóór of uiterlijk bij het bereiken van de uiterste pensioeningangsdatum. Redenen hiervoor kunnen zijn:

- de informatie die met de deelnemer moet worden gedeeld om het pensioen aan te vragen bereikt de deelnemer niet omdat een BSN ontbreekt of;
- een adres ontbreekt omdat betrokkene is verhuisd met onbekende bestemming of de adressering in de registratie niet ingezetenen (RNI) blijkt niet actueel.

Dat leidt tot 'onbekende' of 'spoorloze' deelnemers.

De Pensioenfederatie is content met de mogelijkheden om gezamenlijke zoekacties, zoals bijvoorbeeld met de SVB, uit te voeren. Dit leidt in de praktijk tot resultaat en pensioen kan worden toegekend aan de rechthebbenden. Onze oproep aan de overheid is om deze projecten ruimhartig mogelijk te maken.

Desondanks is de praktijk dat niet alle pensioenen ingaan en de uiterste fiscale ingangsdatum (AOW-datum plus vijf jaar) wordt overschreden.

Onze inbreng bij het conceptwetsvoorstel

Volgens de toelichting bij het conceptwetsvoorstel ontstaat er geen fiscale onzuiverheid als de betreffende deelnemer te goeder trouw is. Voor pensioenfondsen is dit een lastig te hanteren criterium. Het is immers moeilijk te controleren wat aan de te late aanvraag nu precies ten grondslag ligt en of de gerechtigde hierbij dan 'te goeder trouw' heeft gehandeld. Het risico van fiscale onzuiverheid blijft daarmee bestaan en leidt daarmee in het huidige voorstel mogelijk tot een dubbele pensioenadministratie.¹ Daarnaast maakt het conceptwetsvoorstel onderscheid tussen pensioenen boven en onder de afkoopgrens. Ook dat is administratief niet uitvoerbaar, omdat daarvoor ook de medewerking van de deelnemer nodig is.

De Pensioenfederatie stelt voor om:

- het voorgestelde artikel 19b Wet LB, zevende lid aan te vullen met de uiterste ingangsdatum op basis van het pensioenreglement omdat sommige pensioenuitvoerders geen uitstelmogelijkheid kennen;²
- de fiscale onzuiverheid te voorkomen **ongeacht** of de uitkering boven dan wel onder de afkoopgrens ligt en te verbinden aan objectieve voorwaarden die zich

¹ Naast de normale pensioenadministratie moet dan namelijk een 'netto-pensioenadministratie' worden gevoerd en moet feitelijk afdracht van loonheffingen plaatsvinden over een uitkering die in de praktijk niet uitgekeerd wordt.

² 7. Onze Minister kan onder door hem te stellen voorwaarden bepalen dat het eerste lid niet van toepassing is ingeval het ouderdomspensioen of het partnerpensioen bij overlijden op of na pensioendatum van de werknemer of de gewezen werknemer later ingaat dan op de uiterste ingangsdatum, bedoeld in artikel 18a, vierde lid, onderdeel b, dan wel vijfde lid, **dan wel de eerdere uiterste ingangsdatum in de pensioenregeling**, en dit ouderdomspensioen of partnerpensioen bij overlijden op of na pensioendatum met terugwerkende kracht tot die uiterste ingangsdatum alsnog wordt uitgekeerd en in aanmerking wordt genomen in het lopende belastingjaar.

richten op de **pensioenuitvoerder** in plaats van subjectieve voorwaarden gericht op de deelnemer.

Wat de objectieve voorwaarden gericht op de pensioenuitvoerder betreft, zal deze (zoek)acties moeten uitvoeren zoals tenminste:

- het informeren van deelnemers negen of uiterlijk zes maanden voorafgaand aan de AOW-datum of pensioeningangsdatum over het feit dat de pensioenleeftijd wordt bereikt (met een aanvraagformulier) indien een koppeling van het BSN in de BRP bestaat;
- een rappel ten minste een keer voorafgaand aan de AOW-datum indien een koppeling van het BSN in de BRP bestaat;
- een rappel ten minste een keer tussen de AOW-datum en AOW-datum plus vijf jaar indien een koppeling van het BSN in de BRP bestaat; en
- het deelnemen aan of deelgenomen hebben aan zoekacties als sprake is van deelnemers die (nog) zonder BSN in de administratie zijn opgenomen.³

Voor pensioenfondsen geldt dat als pensioenaanspraken ondanks alle pogingen om de rechthebbenden te bereiken, niet worden opgevraagd deze uiteindelijk vrijvallen ten gunste van het collectief. Dit kan dan leiden tot lagere (risico)premies of uiteindelijk belastingheffing via hogere uitkeringen, zodat geen sprake is van benadeling van de Belastingdienst.

Postume uitkering

Volgens de toelichting bij het conceptwetsvoorstel wordt naast de te goeder trouw van de betreffende deelnemer als voorwaarde voor fiscale zuiverheid gesteld het in leven zijn van die deelnemer. De Pensioenfederatie brengt in herinnering dat de Ombudsman Pensioenen, Kamerleden en media in 2017 aandacht genereerden voor pensioen dat niet tot uitkering kwam bij leven en wat pas bij het beoordelen van de boedel werd ontdekt door de nabestaande of erfgenamen. Hoewel er voors en tegens te benoemen zijn hoeft het hoogstpersoonlijke karakter van pensioen volgens juristen niet in de weg te staan van een uitbetaling. Een weigering om het ouderdomspensioen uit te betalen aan een nabestaande of erfgenaam druist vaak in tegen het rechtsgevoel. Er is immers premie betaald en de overleden deelnemer had recht op uitbetaling tot aan zijn overlijden. Een weigering tot uitbetaling kan men zien als ongerechtvaardigde verrijking van het pensioenfonds.

³ Voorbeelden daarvan zijn: 'zoeken in de BRP' of projectmatige zoekacties die pensioenuitvoerders met andere organisaties vormgeven dan wel 'bestanden vergelijken bij dezelfde administrateur'.

Graag doen we een voorstel op dit punt. Pensioenfondsen hebben de voorkeur om de bestaande beleidslijn te handhaven zonder draconische fiscale consequenties voor nabestaanden.

Al te zware fiscale gevolgen zouden mogelijk tot dezelfde maatschappelijke onrust kunnen leiden die ook in 2017 ontstond.

Bij fiscale onzuiverheid, als gevolg van betaling aan erfgenamen, verwachten we op basis van het conceptwetsvoorstel naast Erfbelasting ook andere, zware fiscale consequenties. We stellen voor maatschappelijke onrust op voorhand te voorkomen.

Dividendbelasting

De Pensioenfederatie ondersteunt en waardeert de voorgestelde aanpassingen rond:

- de teruggaafregeling dividendbelasting voor Nederlandse achterliggers in buitenlandse beleggingsinstellingen; en
- het groepsbegrip bij een kwalificerend lidmaatschapsrecht.

Wel roepen we op om de administratieve lasten voor de toepassing van de teruggaveregeling waar mogelijk te beperken zodat de regeling ook een reële optie vormt voor daadwerkelijke teruggave.

Leden van de commissie Pensioenzaken en de leden van de commissie Fiscaliteit van de Pensioenfederatie zijn graag bereid tot een nadere toelichting.

Met vriendelijke groeten,

Edith Maat
Algemeen Directeur.